

Handläggare: Britt-Marie Ericsson
Telefon: 08-508 21 008

Till
Älvsjö stadsdelsnämnd
2010-02-11

Redovisning av genomförd tillsyn gällande försäljning av folköl och tobak

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner redovisningen och lägger ärendet till handlingarna.

Charlotte Svensson
Stadsdelsdirektör

Margareta Hamrén
Avdelningschef

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden är ansvarig för tillsynen av folkölsförsäljning och försäljning av tobaksvaror inom sitt geografiska ansvarsområde. I detta ärende redovisas resultatet av den tillsyn som stadsdelsförvaltningen utförde under 2009.

Inom området finns nio försäljningsställen där folköl (klass II) säljs samt fjorton försäljningsställen där tobaksvaror kan köpas. Samtliga butiker där folköl säljs har godkända lokaler enligt livsmedelslagens bestämmelser samt ett tillräckligt brett matvarusortiment enligt stadens norm. Alla butiker uppfyller kravet på s k egentillsynsprogram.

Resultatet av genomförd tillsyn av folköls- och tobaksförsäljning inom nämndens geografiska ansvarsområde får betraktas som tillfredsställande eftersom inspektionen inte föranledde några allvarliga anmärkningar.

Ärendets beredning

Detta ärende har beretts inom kansli- och serviceavdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen 2010-02-04.

Bakgrund

Tillsynen ska ske en gång per år där tillstånd har beviljats samt på förekommen anledning vid misstanke om att verksamheten bedrivs på ett sätt som strider mot bestämmelserna i lagen eller riktlinjerna.

2002-01-01 överfördes tillsynsansvaret för detaljhandelns folkölsförsäljning till stadsdelsnämnderna samt registerhanteringen till socialtjänstnämnden. Älvsjö är ansluten till Stockholms stads gemensamma registreringsprogram OL2.

Enligt alkohollagen (1994:1738) är det förbjudet att sälja eller lämna ut (langning) folköl (klass II, mer än 2,25 upp till 3,5 volymprocent) till någon under 18 år eller till den som är märkbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel. Butiksägaren är skyldig att se till att ordning och nykterhet råder i butiken. Lagen reglerar bl a hur lokalen ska vara beskaffad för att försäljning får äga rum, butiksägarens anmälningsskyldighet, egentillsynsskyldigheten m m.

Butikerna ska anmäla till kommunen att de säljer folköl och/eller tobak, vilket även gäller tobakshandlare och kiosker vad gäller försäljning av tobaksvaror. Vid nyanmälan skickar ansvarig tjänsteman ut ett informationspaket som innehåller anmälningsblankett, förslag till egentillsynsprogram samt information om alkohollagens och tobakslagens bestämmelser och stadsdelsnämndens ansvar beträffande tillsynen. Om möjligt genomförs även ett personligt besök i anslutning till utskicket. För fakturering ansvarar socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen.

Vid tillsynstillfället kontrolleras att utbudet av matvaror överensstämmer med stadens norm för matvarusortiment, man talar med butiksägare och personal och begär att få se egentillsynsprogrammet och kontrollerar att det följs. Vidare kontrolleras att butiken har en väl synlig information om gällande regler i alkohol- och tobakslagstiftningen.

Vid misstanke om att gällande bestämmelser inte följs utreds detta och i de fall överträdelse kan konstateras görs en anmälan och vid behov en polisanmälan.

Tillsynen dokumenteras skriftligt i en tillsynsrapport och rapporteras tillsammans med aktuellt register över försäljningsställen till nämnden.

Tillsyn av efterlevnad av bestämmelserna om försäljning av tobaksvaror utövas sedan 2003-01-01 av kommunen och av polismyndigheten. Det finns (till skillnad från ölförsäljning) för närvarande inga särskilda krav gällande försäljningsrätt vare sig på behörighet hos den som säljer tobak eller på lokal där sådan försäljning sker eller i vilket sammanhang det görs. Den som i näringsverksamhet säljer tobaksvaror till konsumenter skall anmäla försäljningen hos den kommun där försäljning sker.

Resultatet av genomförd tillsyn

Tillsynen av folköls- och tobaksförsäljningen genomfördes under 2009 av en tjänsteman inom förvaltningen.

Inom stadsdelsnämndens geografiska ansvarsområde finns nio försäljningsställen där folköl säljs. Den folkölsförsäljning som sker på restauranger omfattas inte av nämndens tillsynsansvar.

Samtliga butiker har godkända lokaler i enlighet med livsmedelslagens bestämmelser samt ett tillräckligt matvarusortiment i enlighet med stadens norm. Butikerna uppfyller kravet på egentillsynsprogram. En tydlig information om att 18-årsgräns gäller vid försäljning av folköl finns på samtliga försäljningsställen. En förteckning av försäljningställena redovisas i bilaga.

Inköpsstudien som genomförs en gång per år går till så att en ungdom, som nyss fyllt 18 år, går in för att köpa folköl eller tobak. Meningen är att undersöka huruvida försäljningsstället efterfrågar legitimation. Vid inköpsstudien som gällde folköl efterfrågades legitimation vid första tillfället i alla butiker förutom i tre Vi Älvsjö Sjätnovembervägen 208, Tempo Solberga och Coop Nära Älvsjö centrum. Vid kontrollköp krävde alla tre inköpsställena legitimation.

Inom stadsdelsnämndens geografiska ansvarsområde finns fjorton försäljningsställen för tobak (7 livsmedelshandlare, 5 tobakshandlare samt 2 kiosker). Den tobaksförsäljning som sker på restauranger omfattas inte av nämndens tillsynsansvar. En förteckning av försäljningställena redovisas i bilaga.

Vid tillsynen av tobaksförsäljningen framkom att det på samtliga försäljningsställen råder god kännedom om tobakslagens bestämmelser avseende förbud att

sälja tobak till personer under 18 år. En tydlig information om att 18-årsgräns gäller vid försäljning av tobak finns på samtliga försäljningsställen.

Vid inköpsstudien, som gällde tobak, efterfrågades legitimation i elva av de fjorton butikerna. De tre butiker som inte efterfrågade legitimation var Tempo Solberga, Pressbyrån Älvsjömässan och Götahallen. Vid förnyad inköpsstudie efterfrågade samtliga utom Tempo Solberga legitimation. Tempo Solberga har ombetts inkomma med en åtgärdsplan om hur personalen ska informeras för att förhindra att minderåriga får köpa tobak. Tempo Solberga har inkommit med en tillfredsställande åtgärdsplan.

Under 2009 har även en speciell inköpsstudie gjorts avseende försäljning av snus. Resultatet av inköpsstudien visar att flera av butikerna inte uppfattar snus som tobak. Fem butiker efterfrågade inte legitimation vid första inköpsstudien. De butiker som inte efterfrågade legitimation var Götahallen, Älvsjö tobak, Kristallen Spel och Tobak, Nära Dig Liseberg och Pressbyrån Älvsjö biljetthall. Vid nästa inköpsstudie efterfrågade samtliga legitimation.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Ovan redovisat resultat av genomförd tillsyn och inköpsstudie av folköls- och tobaksförsäljning inom nämndens geografiska ansvarsområde får betraktas som tillfredsställande eftersom inspektionen inte föranledde några allvarigare anmärkningar.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner redovisningen och lägger ärendet till handlingarna.

Bilaga

Förteckning över försäljningsställen (folköl och tobaksvaror)